

Surgery: Gujarati

સર્જરી

આ માહિતીસર્જરી (ઓપરેશન કરાવા) વિશે છે.

<u>નીચે લીટી કરેલા</u> શબ્દો અંતમાં આપેલી શબ્દ સૂચીમાં સમજાવવામાં આવ્યા છે. શબ્દ સૂચી અંગ્રેજીમાં શબ્દોના ઉચ્ચારણનો પણ સમાવેશ કરે છે.

કેન્સર ધરાવતા ઘણા લોકો માટે સર્જરી સારવારના ભાગરૂપે હોઈ શકે છે. માત્ર તે એક જ સારવારની તમને જરૂર હોય એવુ ન પણ હોઈ શકે. અમુક લોકોને<u>કિમોથેરેપી</u> અથવા <u>રેડિયોથેરેપી</u>ની જરૂર પણ હોઈ શકે છે. હોસ્પિટલ ખાતેના ડૉક્ટરો તમારી સારવાર વિશે તમારી સાથે વાત કરશે. અમારી પાસે આ ઉપયાર વિશેની માહિતી [ગુજરાતીમાં] પણ ઉપલબ્ધ છે.

જો તમને આ માહિતી સબંધિત કોઇ પ્રશ્નો હોય, તો જ્યાં તમે સારવાર લઈ રહ્યા હોવ ત્યાંના ચિકિત્સક અથવા નર્સને પૂછી શકો છો.

તમે મૅકમિલન કૅન્સર સપોર્ટ (Macmillan Cancer Support) ને અઠવાડિયાના સાત દિવસ, સવારે 8 વાગ્યા થી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી નિ:શુલ્ક ફોન નંબર **0808 808 00 00** પર કોલ કરી શકો છો. અમારી પાસે દુભાષિયા છે, તેથી તમે તમારી ભાષામાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. જ્યારે તમે અમને ફોન કરો, ત્યારે અમને અંગ્રેજીમાં જણાવો કે તમને કઈ ભાષાની જરૂર છે (કહ્યે"ગુજરાતી"). Macmillan.org.uk/translationsપર [ગુજરાતીમાં] કેન્સર વિશે વધુ માહિતી ઉપલબ્ધ છે.

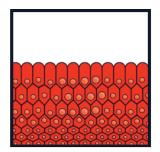
આ માહિતી આ વિશે છે:

- કૅન્સર શું છે?
- તમારા સર્જન
- તમને સર્જરીની જરૂર શા માટે છે?
- શું સર્જરી તમારા કેન્સરનો ઈલાજ કરી શકે છે?
- સર્જરી દરમિયાન શું થાય છે?
- તમારા ઓપરેશન પહેલા
- તમારા ઓપરેશનના દિવસે
- તમારા ઓપરેશન પછી
- લાંબા ગાળે થતી અસરો
- શારીરિક અને ભાવનાત્મક ફેરફારો
- મૅકમિલન (Macmillan) તમને કેવી રીતે મદદ કરી શકે છે
- શબ્દ સૂચિ
- ગુજરાતી ભાષામાં વધુ માહિતી
- સંદર્ભ અને આભારદર્શન

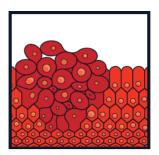
કૅન્સર શું છે?

કેન્સર આપણા શરીરના <u>કોષો</u>માં શરૂ થાય છે. કોષો નાનકડાંં આધારભૂત ઘટક છે જે આપણા શરીરના અંગો અને પેશીઓની રચના કરે છે. સામાન્ય રીતે, આ કોષો નવા કોષ બનાવવા માટે નિયંત્રિત રીતે વિભાજીત થાય છે. આ રીતે આપણું શરીર વૃધ્ધિ પામે છે, સાજું થાય છે અને તેની મરામત થાય છે. અમુક વખત, આ ખોટી રીતે થાય ત્યારે કોષ અસામાન્ય બની જાય છે. આ અસામાન્ય કોષો વિભાજીત થતા રહે છે અને વધુને વધુ અસામાન્ય કોષો બનાવતા રહે છે. આ કોષો એક ગફો રચે છે જેને ગાંઠ કહેવાય છે.

સામાન્ય કોષો

ગાંઠ બનાવનાર કોષો

તમામ ગજ્ઞ કેન્સરના હોતા નથી. જે ગજ્ઞ કેન્સરના ન હોય તેને <u>બિનાઇન (સૌમ્ય)</u> કહેવામાં આવે છે. તે શરીરમાં અન્ય ક્યાંય ફેલાઈ શકતા નથી. જે ગજ્ઞે કેન્સરનો હોય તેને <u>મેલિઝનન્ટ (અસાધ્ય)</u> કહેવામાં આવે છે. તે શરીરના અન્ય ભાગોમાં વૃદ્ધિ પામી શકે છે.

કેન્સરના કોષો અમુક વખત પ્રથમ કેન્સરમાંથી છુદા પડે છે અને રક્ત અથવા <u>લસિકા તંત</u>્ર મારફતે શરીરના અન્ય ભાગોમાં આગળ વધે છે. કેન્સરના કોષો જે પ્રસરીને શરીરના અન્ય ભાગોમાં ટ્યુમરમાં વિકસિત થાય છે તેને સેકેન્ડરી (ગૌણ) કેન્સર કહેવામાં આવે છે.

તમારા સર્જન

જે ડૉક્ટર તમારું ઓપરેશન કરે તેને સર્જન કહેવામાં આવે છે. તમારા કેન્સરના પ્રકાર માટે યોગ્ય સર્જનને મળવું મહત્વપૂર્ણ છે. ઉદાહરણ તરીકે, જેને બ્રેસ્ટ કેન્સર હોય તેમણે બ્રેસ્ટ સર્જનને મળવું જોઈએ. સામાન્ય રીતે સર્જન સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં કાર્ય કરતા હોય છે. જો તમે ઈચ્છતા હોવ તો તમે તેમના અનુભવ વિશે પુછી શકો છો.

જો તમને અસામાન્ય કેન્સર હોય, તો તમારે નિષ્ણાત કેન્સર હોસ્પિટલ ખાતે સર્જનને મળવાની જરૂર પડી શકે છે. એ તમે જ્યાં રહો છો ત્યાંથી વધુ દુર હોઈ શકે છે.

તમને સર્જરીની જરૂર શા માટે છે?

વિવિધ કારણોસર લોકો કેન્સરની સર્જરી કરાવતા હોય છે:

નિદાન

સર્જન કેન્સરનો નાનો ટુકડો કાઢી શકે છે. તેને બાયોપ્સી કહેવામાં આવે છે. બાયોપ્સી, યોક્કસ પ્રકારના સ્કેન્સ દરમિયાન પણ લઇ શકાય છે. તે ડૉક્ટરને ક્યાં પ્રકારનું કેન્સર છે તે શોધવામાં મદદ કરે છે.

સ્ટેજિંગ

સ્ટેજિંગ એટલે જ્યારે ડોકટરો જુએ છે કે કેન્સર કેટલું મોટું છે અને શું તે શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાયેલ છે. કેન્સરના સ્ટેજ જાણવાથી ડૉક્ટરને તમારી સારવારની યોજના કરવામાં મદદ મળે છે. સામાન્ય રીતે સ્ટેજીંગમાં કેટલાક સ્કેનનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો હોય છે. અલગ-અલગ પ્રકારના સ્કેન હોય છે. તમારા ડૉક્ટર અથવા નર્સ તમને ક્યાં પ્રકારની જરૂર છે અને શું અપેક્ષાઓ રાખી શકો તે જણાવશે.

આ કોઈએ CT સ્કેન કરાવ્યાનું ઉદાહરણ છે:

જો તમારા સર્જન સ્કેનમાંં ટ્યુમર ન જોઈ શકે, તો તમને અન્ય ટેસ્ટની જરૂર પડી શકે છે. આ પરીક્ષણોમાં શરીરની અંદર જોવા માટે જેમાં લાઈટ અને છેડે કેમેરા શામેલ હોય તેવા ખાસ સાધનોનો ઉપયોગ થઇ શકે છે. આ બે રીતે કરી શકાય છે:

- કેટલીકવાર સાધનને પેટ (ઉદર) માં નાના કાપા દ્વારા પસાર કરમાં આવે છે. જેને કીહોલ સર્જરી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- કેટલીકવાર સાધનને તમારા શરીરના કુદરતી છિદ્ર દ્વારા પસાર કરાય છે. ઉદાહરણ તરીકે, તેઓ સાધનને તમારા મુખમાંથી પસાર કરીને, તમારા ગળાની નીચે અને તમારા પેટના અંદરના વિસ્તારમાં (પેટ) જોઈ શકે છે.

સારવાર

ટ્યુમર અને તેની આસપાસના વિસ્તાર, કે જેમાં કેન્સરના કોષો હોઈ શકે છે તેને દૂર કરવા માટે સર્જરીનો ઉપયોગ થાય છે. અમુકવાર, સર્જરીનો ઉપયોગ એ કેન્સર કોષો જે શરીરના અન્ય ભાગમાં ફેલાઈ ગયા છે તેને હટાવવા માટે થાય છે.

ધણીવાર સર્જરી પહેલા ટ્યુમરને નાનું કરવા માટે અન્ય સારવારો જેવી કે <u>કિમોથેરેપી</u> અને <u>રેડિયોથેરપી</u> આપવામાં આવે છે. એનો અર્થ એ થાય કે ઓછી સર્જરીની જરૂરિયાત થશે.

કોઈપણ સારવાર પહેલા, ડૉક્ટરો અને અન્ય હેલ્થ કેર પ્રોફેશનલ તમારી સ્થિતિ પર ચર્ચા કરવા માટે ભેગા થશે. તમે શ્રેષ્ઠ સારવાર મેળવી રહ્યા છો તેની ખાતરી કરવામાં આ મદદરૂપ થશે. મિટીંગ પછી, તમારા કેન્સર નિષ્ણાત અથવા નર્સ

તમારી સારવારના વિકલ્પ વિશે વાત કરશે.

પુન:ર્નિર્માણ

પુન:ર્નિર્માણનો અર્થ શરીરનો ભાગ નવો બનાવવો એમ થાય છે. આ શરીરને વધુ સારી રીતે કામ કરવામાં મદદ કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો મૂત્રાશય દૂર કરવામાં આવ્યું હોય તો નવું બનાવવું. પુન:ર્નિર્માણ કોઈને વધુ સારા દેખાતા પણ બનાવી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, સ્તન દૂર કર્યા પછી સ્તનનું પુન:નિર્માણ કરવું.

લક્ષણો પર નિયંત્રણ મેળવવા બાબત

કેટલીકવાર કેન્સર સંપૂર્ણપણે હટાવી શકાતું નથી. આ કિસ્સામાં, ઘણીવાર, સર્જરી લક્ષણોને નિયંત્રિત કરવામાં અને કોઈને સારો અનુભવ કરાવવામાં મદદ કરી શકે છે.

ધણીવાર સર્જરી શક્ય નથી હોતી. કારણ કે ધણીવાર ટ્યુમર હટાવવું ધણું મુશ્કેલ હોય છે, અથવા કેન્સર શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાઈ ગયું હોય. જો સર્જરી શક્ય ન હોય, તો અન્ય સારવારો કેન્સરને નિયંત્રિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

શું સર્જરી તમારા કેન્સરનો ઈલાજ કરી શકે છે?

ધણીવાર સર્જરીનો હેતુ કેન્સરના ઈલાજ કરવાનો પ્રયત્ન હોય છે. પણ હમેંશા આ શક્ય નથી થઇ શકતું. કેટલીકવાર કેન્સરના કોષો ટ્યુમરની આસપાસના વિસ્તારમાં અથવા શરીરના અન્ય ભાગોમાં ફેલાઈ શકે છે. કોષોનો ખુબ જ નાનો સમૂહ સર્જન દ્વારા જોઈ શકાતો નથી અને તે હંમેશા સ્કેનમાં દેખાતા નથી.

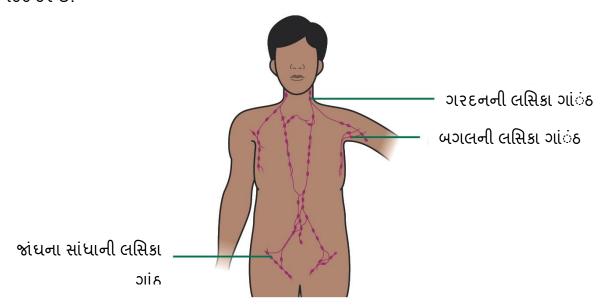
જો કેટલાક કેન્સરના કોષો રહી ગયા હોવાનું જોખમ હોય, તો તમારા ડૉક્ટર તમને સર્જરી પછી અન્ય સારવારો માટે સૂચન આપી શકે છે, જેમ કે <u>કિમોથેરેપી</u>. આ ભવિષ્યમાં કેન્સરને પાછુ આવવાના જોખમને ઓછુ કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

કેટલીકવાર સર્જનના ધ્યાનમાંં આવશે કે તેઓ સંપૂર્ણપણે કેન્સરને હટાવી શકશે નહી. આ કેસમાં, તમારે અન્ય સારવારો લેવી પડી શકે છે.

સર્જરી દરમિયાન શું થાય છે?

સર્જન ટ્યુમર અને તેની આસપાસના તંદુરસ્ત પેશીના વિસ્તાર દુર કરશે. ડૉક્ટર માઈક્રોસ્કોપ ફેઠળ પેશી જોશે. તેઓ ખાતરી કરશે કે ટ્યુમરની આસપાસના વિસ્તારમાં કેન્સરના કોઈ કોષો સમાવિષ્ટ નથી. એનો અર્થ એ થશે કે કેન્સરના કોઈ કોષો પાછળ છુટી જશે તેની શક્યતાઓ ખુબ ઓછી છે. આ કેન્સરના પાછા આવવાના જોખમને ઓછુ કરવામાં મદદ કરે છે. લિસકા ગાંંઠ

<u>લસિકા ગાંંઠ</u> એ <u>લસિકા તંત્રનો ભાગ છે</u>. આ ચેપ સામે લડવામાં અને શરીરમાંથી પ્રવાહી ખેંચવા મદદ કરે છે.

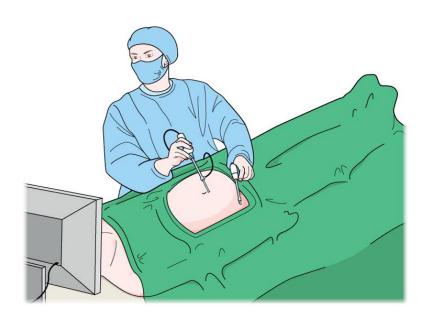

વધારી શકે છે.

જો હટાવેલી લિસકા ગાંંઠમા કેન્સરના કોષો સમાવિષ્ટ હશે, તો તમન<u>ે ઓન્કોલોજીસ્ટ</u> કહેવાતા ડૉક્ટરનો સંદર્ભ આપવામાં આવી શકે છે. તેઓ તમારી અન્ય સારવારો જે જોખમ ઘટાડે તેના વિશે વાત કરી શકે છે.

કી હ્રોલ સર્જરી (લેપ્રોસ્કોપીક)

આ પ્રકારની સર્જરીમાં, શરીરમાં એક મોટા કાપ ની જગ્યાએ નાના છીદ્રો કરવામાં આવે છે. સર્જન યામડીમાં નાના કાપા દ્વારા ટ્યુમરને દૂર કરવા માટે સાધનનો ઉપયોગ કરે છે. ઘણીવખત મશીન સાધનોને પકડી રાખે છે. સર્જન મશીનને નિયંત્રિત કરે છે. આને રોબોટિક સર્જરી. કહેવામાં આવે છે. કી હોલ સર્જરીને કારણે નાનો એવો ધાવ થાય છે, જેથી લોકો ધણી ઝડપથી સજા થાય છે. કેટલીકવાર, જે લોકો મોટા ઓપરેશન માટે પૂરતા સાજા ન હોય તેઓ કી હોલ સર્જરી કરાવવા સક્ષમ બની શકે છે. કી હોલ સર્જરી, અન્ય પ્રકારની સર્જરી જેટલી જ સારી છે. આ સ્પેશ્યલ ટ્રેનીંગ પામેલ સર્જન દ્વારા કરવામાં આવે છે.

તમારી સર્જરી પહેલા

સર્જન અને એનેસ્થેટીસ્ટ કહેવાતા ડૉક્ટર, તમે સર્જરી માટે પૂરતા સારા છો તે તપાસશે.

સામાન્ય રીતે ઓપરેશન પહેલા કેટલાક ટેસ્ટ માટે તમારે હોસ્પિટલની એપોઇન્ટમેન્ટ લેવી પડશે. તેને પ્રિ-એસેસમેન્ટ કલીનીક કહેવામાં આવે છે. નર્સ તમને તમારા તબીબી ઈતિહાસ અને જો તમને કોઈ એલર્જી હશે તો તેના વિશે પુછશે. તેઓ તમારું બ્લડ પ્રેશર, ધબકારાઓ, ઉંચાઈ અને વજન પણ તપાસશે. તમે કોઈ દવાઓ લેતા હોવ, હર્બલ ઉપાયો અથવા સપ્લિમેંટ સહીત, તો તે વિશે તેમને કહેવું મહત્વપૂર્ણ છે.

અન્ય ટેસ્ટમાં સમાવેશ થઇ શકે:

- લોઠી અને પેશાબના ટેસ્ટ
- સગર્ભાવસ્થા ટેસ્ટ
- છાતીનો એક્સ-રે
- તમારું હ્રદય કેટલી સારી રીતે કામ કરે છે તે તપાસવાનો ટેસ્ટ

તમારા ટેસ્ટ તમે ક્યાં પ્રકારનું ઓપરેશન કરાવી રહ્યા છો અને શું તમને અન્ય કોઈ આરોગ્યની મુશ્કેલી છે તેના પર આધાર રાખે છે.

જો તમે જનરલ એનેસ્થેટીક ન મેળવી શકતા હોય, તો પણ તમે સર્જરી કરાવવા સક્ષમ હોઈ શકો છો. તમને અલગ પ્રકારના એનેસ્થેટીક આપવામાં આવશે, જેના કારણે તમે જાગતા રહેશો પણ તે વિસ્તારમાં તમારી કોઈ લાગણી અથવા દુખાવાને તે અટકાવશે.

મોટા ભાગના લોકો સર્જરી કરાવવા માટે ચિંતા અનુભવતા હોય છે. પરિવાર અને મિત્રો પણ ચિંતા અનુભવી શકે છે. તમને થતી કોઇપણ ચિંતા વિશે તમારા ડૉક્ટર અથવા નર્સને વાત કરવાથી તમને મદદ મળી શકે છે.

તમારા ઓપરેશન વિશે તમે બધું જ સમજો તે મહત્વપૂર્ણ છે. તમે તમારા ઓપરેશન પહેલાં તમારા સર્જન સાથે વાત કરી શકવા જોઈએ. જ્યારે તમે સર્જન સાથે વાત કરો છો, ત્યારે એવી વ્યક્તિ જે બન્ને[ગુજરાતી] અને ઇંગ્લીશ જાણતું હોય તેને તમારી સાથે લઇ જવું સારૂંં રેહશે. હોસ્પિટલ ખાતે દુભાષીયા ઉપલબ્ધ હોય શકે, છતાં પણ જો તમને તેની જરૂર હોય તો તેના માટે અગાઉથી કેહવા પ્રયત્ન કરવો.

તમે ઓપરેશન કરાવવા સહમત છો તે જણાવવા માટે તમારે એક ફોર્મ સાઈન કરવાની જરૂર પડશે. આને સંમતિ આપવી કહેવામાં આવે છે. સંમતિ ફોર્મ [ગુજરાતીમાં] ઉપલબ્ધ હોવુ જોઈએ. તે સિવાય તમે ઓપરેશન નહી કરાવી શકો.

ઓપરેશનના દિવસે

તમારા ઓપરેશનના દિવસે શું થશે તે તમે ક્યાં પ્રકારની સર્જરી કરાવો છો તેના પર આધાર રાખે છે. જો તમને ઓપરેશન માટે કોઈ તૈયારી કરવાની જરૂરિયાત હશે તો હોસ્પિટલ તમને સલાહ આપશે.

તમને આટલું કરવાનું કહેવામાં આવી શકે છે:

- તમારી સર્જરી પહેલા કંઈ ખાવું કે પીવું નહી
- કોઈપણ ઝવેરાત અથવા ધાતુના પદાર્થી દૂર કરવાનું
- કોઇપણ નેઈલ વાર્નિશ અથવા મેક-અપ દુર કરવાનું
- તમારા ઓપરેશનના દિવસે સવારે નાહવાનુંં

ઓપરેશન પહેલા વિસ્તારમાંથી શરીરના વાળ દુર કરવા માટે નર્સ તમને પુછી શકે છે. તમારે શું કરવાની જરૂરિયાત છે તે તમને કહેશે. શરીરના વાળ તો જ દુર કરવામાં આવશે જો તેની જરૂરિયાત પડશે. તે એક ડિસ્પોઝેબલ રેઝરની મદદથી કરાશે. ઓપરેશન પછી વાળ પાછા ઉગી જશે.

ઓપરેશન કર્યા પછી લોહિના ગક્ષનુંં જોખમ વધી શકે છે. કમ્પ્રેશન સ્ટોકીંગ કહેવાતા ખાસ મોજા તે જોખમ ઘટાડવામાં મદદ કરી શકે છે. તમને તમારા ઓપરેશન દરમિયાન અને પછી તેની જોડી પહેરવાની જરૂરિયાત રહી શકે છે. તમારા નર્સ તમારા પગ માપશે અને તેને પહેરવામાં તમારી મદદ કરશે.

તમારા ઓપરેશન પછી

ઓપરેશન પછી ઉઠવામાંં થોડો ડર લાગી શકે છે, જેથી શુંં અપેક્ષા રાખવી તે જાણવામાં મદદ મળી શકે છે.

જયારે પ્રથમવાર તમે જાગશો, ત્યારે તમને થોડુ ઉંધરેટુ લાગશે. નર્સ તમારું બ્લડ પ્રેશર તપાસશે. તમને બ્લડ પ્રેશર મોનીટર તમારા હાથ પર થોડુ સજ્જડ થતું લાગી શકે છે.

તમારા શરીર સાથે કેટલીક ટ્યુબ પણ જોડાયેલી હોઈ શકે છે. જેમાં સમવિષ્ટ છે:

- જ્યાં સુધી તમે સામાન્ય રીતે ખાઈ કે પ્રવાહી ન લઇ શકો ત્યાં સુધી એક નસમાં પ્રવાહીના ટીપા નાખવામાં આવશે - આ થોડા કલાકો અથવા થોડા દિવસો માટે હોય શકે છે..
- તમને પીડા અને માંદગી માટેની દવાઓ નસમાં એક નાની નળી દ્વારા અપાશે- આ તમને
   જ્યાં સુધી ગોળીઓ લેવા માટે તમે સક્ષમ ન હો ત્યાં સુધી અપાશે.
- જ્યાં તમે ઓપરેશન કરાવેલું હોય, ત્યાં નાની બોટલમાં પ્રવાહી ખેંયવા માટે એક ટ્યુબ -સામાન્ય રીતે કેટલાક દિવસો બાદ આ હટાવી નાખવામાં આવે છે.
- તમારા મૂત્રાશયમાંથી પેશાબ થેલીમાં ખેંયવા માટે કેથેટર કહેવાતી એક નાની ટ્યુબ તે જયારે તમે યાલવા માટે સક્ષમ બનો ત્યારે કાઢી નાખવામાં આવશે.

દુખાવો

સર્જરી બાદ કેટલોક દુખાવો થવો સામાન્ય છે. સામાન્ય રીતે, દુખાવાની દવાથી તેને સારી રીતે નિયંત્રિત કરી શકાય છે. જો તમને કોઈ દુખાવો હોય, તો તમારી સંભાળ લેતા નર્સને જણાવો.

સામાન્ય રીતે, સમય જતાં દુખાવામાં સુધારો થશે. જો દવાઓ તમારા દુખાવામાં મદદ ન કરતી હોય, તો તમારા ડૉક્ટરને જણાવો. તેઓ તમારી દવાઓ બદલાવી શકે છે.

બિમારી અનુભવવી અથવા બિમાર થવું

જો ઓપરેશન પછી તમને બીમારીનો અનુભવ થતો હોય, તો તમારી સંભાળ લેતા નર્સને જણાવો. તેઓ મદદ કરવા માટે તમને દવાઓ આપી શકે છે.

આસપાસ ફરવું – હલનચલન

તમારા ઓપરેશન પછી વહેલી તકે તમે પથારીની બહાર આવવા સક્ષમ હોવા જોઈએ. નર્સ તમને મદદ કરશે. હલનયલન કરવાથી, વધુ ઝડપથી સજા થવામાં અને મુશ્કેલીઓના જોખમ ઘટાડવામાં મદદ કરશે.

કેટલીકવાર મોટા ઓપરેશન પછી તમારે લાંબા સમય સુધી પથારીમાં રહેવું પડે છે. સર્જરી પછીની મુશ્કેલીઓના જોખમને ઘટાડવામાં શ્વાસની કસરત અને પગની કસરત મદદ કરી શકે છે. તમારા નર્સ અથવાફીઝીયોથેરાપીસ્ટતમને આ કસરતો શીખવાડશે.

ઓપરેશન પછીના થોડા દિવસ માટે, તમને નાહવા અને ટોઇલેટ જવા માટે મદદની જરૂર પડી શકે છે. જો તમે સમાન જાતિના નર્સ દ્વારા મદદ મેળવવાનું પસંદ કરતા હોવ તો તમારા નર્સ સાથે વાત કરો.

બધા અલગ-અલગ રીતે ઓપરેશનમાંથી સાજા થતા હોય છે. તે પછીના થોડા સમય સુધી તમે થાકનો અનુભવ કરી શકો છો. કેટલાક લોકો ઝડપથી સારું અનુભવવા લાગે છે, જયારે અન્યો વધુ લાંબો સમય લઇ શકે છે. તેનો આધાર તમે કેવા પ્રકારનું ઓપરેશન કરાવ્યું છે તેના પર રાખે છે.

ધાવની સંભાળ

તમારા સર્જન તમારો ઘાવ ક્લિપ અથવા ટાંકાની મદદથી બંધ કરશે. આ હોસ્પિટલ ખાતેના નર્સ દ્વારા અથવા ઘરે સામુદાચિક અથવા પ્રેક્ટીસ નર્સ દ્વારા હટાવવામાં આવશે.

કેટલાક સર્જનો ઓગળી જાય એવા ટાંકાનો ઉપયોગ કરે છે અને તેને હટાવવાની જરૂરિયાત રહેતી નથી. જયારે તે વિસ્તારમાં રૂઝ આવી જાય ત્યારે તે અદ્રશ્ય થઇ જાય છે.

તમારા ધાવને આવરવા માટે તમારે ડ્રેસિંગની જરૂરિયાત રહી શકે છે. તમારા ધાવની સંભાળ કઈ રીતે લેવી તે નર્સ તમને કહેશે.

ધાવની નિશાની

પહેલીવાર તમારા ધાવની નિશાનીમાં તમને ખંજવાળ આવી શકે છે. જો તમારી યામડી શ્વેત હશે તો તે લાલ અથવા જો તમારી યામડી અશ્વેત હશે તો કાળું થઇ શકે છે. સમય જતાં, સામાન્ય રીતે તે અદ્રશ્ય થઇ જશે, જો કે છતાં પણ હમેશા તેવું થાય તે જરૂરી નથી. જો તમારો ધાવ ગરમ, દુખાવાજનક, તેમાંથી લોહી અથવા પ્રવાહી નીકળે તો તમારા ડૉક્ટરને તરત જ કહેવું મહત્વપૂર્ણ છે.

લાંબા ગાળે થતી અસરો

ધણા લોકો સર્જરી પછી સારી રીતે સજા થઇ જતા હોય છે, પરંતુ કેટલાક લોકોને લાંબા ગાળાની સમસ્યાઓ હોય છે. ડૉક્ટરો અથવા નર્સએ તમારી સાથે ઓપરેશન પહેલાં આ વિશે વાત કરવી જોઈએ, જેથી તમે જાણી શકો કે શું અપેક્ષા રાખવી. તમને આ વિશે ચિંતા થતી હોય તો તમારા ડૉક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરો. એવી વસ્તુઓ છે જે મદદ કરી શકે છે.

પ્રજનનક્ષમતા

કેટલાક ઓપરેશન તમારી પ્રજનન ક્ષમતાને અસર કરી શકે છે, જેમકે ગર્ભાશયને દૂર કરવું. જો તમે આ બાબતે ચિંતિત હોવ તો, સારવાર શરુ થતા પહેલા તમારા ડોકટર અથવા નર્સ સાથે વાત કરો.

લિમ્ફ્રોએડિમા

જો તમારી <u>લિસિકા ગાંઠો</u> દૂર કરવામાં આવી હોય, તો તમને સોજા થઇ શકે છે જેને લિમ્ફ્રોએડિમા કેહવાય છે. લિસિકા ગાંઠો શરીરમાંથી પ્રવાહી કાઢતી હોય છે. તેમને કાઢવાથી ત્યાં પ્રવાહી ભરાઈ શકે છે. આ જ્યાંથી લિસિકા ગાંઠો કાઢવામાં આવી છે ઉદાહરણ તરીકે હાથ અથવા પગ પાસે થઇ શકે છે. તો તમે લિસિકા ગાંઠો નજીક રેડિયોથેરાપી લીધી હોય તો પણ તે થઇ શકે છે. જો તમને કોઇ સોજો દેખાય તો તમારા ડૉક્ટરનો સંપર્ક કરો. ઝડપથી તેની સારવાર થાય તે મહત્વપૂર્ણ છે.

ચેતાને નુકસાન

ક્યારેક સર્જરી દરમિયાન ચેતાઓને નુકસાની થાય છે અથવા કાઢવી પડે છે. આના કારણે પીડા અથવા નિષ્ક્રિયતા આવી શકે છે. આ સામાન્ય રીતે મટી જાય છે, પરંતુ કેટલાક લોકો માટે તે કાયમી બની શકે છે. અમુક પ્રકારની પીડાનાશક દવા હોય છે જે મદદ કરી શકે છે. સર્જરી બાદ શું અપેક્ષા કરવી તે વિશે તમે તમારા સર્જન ને પૂછી શકો. જો અમુક ચેતાઓ કાઢવામાં આવી હોય અથવા નુકસાન થયું હોય, તો તે શરીરની કામ કરવાની કિયાને અસર કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે, કેટલાક પુરુષોને <u>પ્રોસ્ટેટ</u> કેન્સર માટેની સર્જરી પછી ઉત્થાન થતું નથી. અમુક સ્ત્રીઓને ગર્ભાશયને કાઢવાની સર્જરી પછી મૂત્રાશયમાં સમસ્યાઓ થાય છે. તે સમસ્યાઓનો સામનો કરવો મુશ્કેલ જણાય છે અને ઘણા લોકો તે વિશે વાત કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવતા હોય છે. પરંતુ તમારા ડૉક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરવાથી મદદ મળી શકે છે. તમારી મદદ કરવા તેઓ કાઇ કરી શકે તેમ હોઈ શકે.

શારીરિક અને ભાવનાત્મક ફેરફારો

ઓપરેશન પછી સાજા થવામાં કેટલોક સમય લાગી શકે છે. ઘણા લોકોને આ નિરાશાજનક લાગે છે. જયારે તમને થાકનો અનુભવ થતો હોય ત્યારે આરામ કરવો મહત્વપૂર્ણ છે. ધીમે ધીમે તમારી તાકાત વધારવા માટે પ્રયાસ કરો. જયારે તમને સક્ષમ લાગે, ત્યારે હળવી કસરતો જેમ કે થોડુ યાલવાથી તમને વધુ શક્તિ મેળવવામાં મદદ થઇ શકે છે. કેટલાક લોકો સર્જરીને કારણે થયેલા અલગ અલગ પ્રકારના બદલાવો સાથે સંતુલન સાધવામાં મુશ્કેલી અનુભવે છે.

કેટલાક ઓપરેશન તમારું શરીર જેવું દેખાય છે અથવા જે રીતે કાર્ચ કરે છે તે બદલી શકે છે. આ બદલાવ ને કારણે તમે અસ્વસ્થતા અનુભવી શકો છો. અને આ તમે તમારી જાત માટે કેવું અનુભવો છો તેને અસર કરી શકે છે. તેના માટે ઘણા પ્રોત્સાહનો ઉપલબ્ધ છે, જો તમને આવું લાગતું હોય તો કૃપા કરી તમારા ડૉક્ટર કે નર્સ સાથે વાત કરો. તેઓ તમારી મદદ કરવા સક્ષમ છે અથવા કાઉન્સેલરને મળવા માટે વ્યવસ્થા કરી શકે છે. જો તમે વાત કરવા ઈચ્છતા હોવ, તો તમે મેકમીલન સપોર્ટ લાઈન (Macmillan Support Line) પર કૉલ કરી શકો અને અમારા નર્સમાંથી એક સાથે વાત કરી શકો છો.

મેકમિલન (Macmillan) તમને કેવી રીતે મદદ કરી શકે છે

મેંકમિલન (Macmillan) અહીં તમને અને તમારા પરિવારને મદદ કરવા માટે છે. તમે અહીંથી સહાયતા મેળવી શકો છો:

- મૅંકમિલન (Macmillan) સપોર્ટ લાઇન (0808 808 00 00). અમારી પાસે દુભાષિયા છે, તેથી તમે તમારી ભાષામાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. તમે જે ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માંગો છો, ફક્ત તે અમને અંગ્રેજીમાં જણાવો. અમે તબીબી પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકીએ છીએ, નાણાંંકીય સહ્યય વિશે માહિતી આપી શકીએ છીએ અથવા તમારી લાગણી વિશે વાત કરી શકીએ છીએ. ફોન લાઈન અઠવાડિયાના 7 દિવસ, સવારે 8 વાગ્યા થી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી ખુલ્લી છે.
- મૅકમિલન (Macmillan) વેબસાઇટ (macmillan.org.uk). અમારી સાઇટમાં કેન્સર અને કેન્સર સાથે જીવવા વિશે ઘણી માહિતી અંગ્રેજીમાં ઉપલબ્ધ છે. અન્ય ભાષાઓમાં વધુ માહિતી macmillan.org.uk/translations પર ઉપલબ્ધ છે.
- માહિતી અને સહાયક સેવાઓ. કોઈ માહિતી અને સહાયક સેવા પર, તમે કૅન્સર સહાય નિષ્ણાત સાથે વાત કરી શકો છો અને લેખિત માહિતી મેળવી શકો છો. macmillan.org.uk/informationcentres પરથી તમારી નજીકનું કેન્દ્ર શોધો અથવા અમને ફોન કરો. તમારી હેસ્પિટલમાં એક કેન્દ્ર હોઇ શકે છે.
- સ્થાનીય સહ્નયતા જૂથ સહ્નયતા જૂથમાં તમે અન્ય કૅન્સરગ્રસ્ત લોકો સાથે વાત કરી શકો છો. macmillan.org.uk/supportgroups પર તમારી નજીકનું કોઈ જૂથ શોધો અથવા અમને ફોન કરો.
- મૅકમિલન (Macmillan) ઓનલાઇન કોમ્યુનિટી તમે અન્ય કૅન્સરગ્રસ્ત લોકો સાથે macmillan.org.uk/community પર ઓનલાઇન પણ વાત કરી શકો છો.

શબ્દ સૂચિ

શબ્દ	અંગ્રેજીમાં	અંગ્રેજીમાં કેવી રીતે	અર્થ
(ગુજરાતી)		કહેવું (અંગ્રેજી	
		શબ્દનું લિપ્યંતર)	
અંગવ્યાયામ	Physiotherapist	ફીઝીચોથેરેપિસ્ટ	એક વ્યાવસાયિક જે માંદગી
ચિકિત્સક			અથવા ઈજામાંથી સાજા કરવા માટે
			હાલયાલ અથવા કસરત દ્વારા મદદ
			કરે છે.
અસાધ્ય	Malignant	મેલિગ્નન્ટ	શરીરમાં કેન્સરનો એક ગશે જે
			સમગ્ર શરીરમાં પ્રસરી શકે છે.
ઓન્કોલોજિસ્ટ	Oncologist	ઓન્કોલોજિસ્ટ	કેન્સરના ડૉકટર જે <u>કિમોથેરેપી</u>
			અને <u>રેડિયોથેરેપી</u> માં નિષ્ણાત છે.
કીમોથેરાપી	Chemotherapy	કીમોથેરાપી	કેન્સર સારવાર જે કેન્સરના કોષો
			મારવા માટે ડ્રગનો ઉપયોગ કરે છે.
કોષો	Cells	સેલ્સ	આપણા શરીરમાં અંગો અને
			પેશીઓ બનાવે છે તે નાના
			બિલ્ડિંગ બ્લોક્સ (પાયારૂપ
			ઘટકો).
ગાંઠ	Tumour	ટ્યુમર	ગાંઠ એ અસામાન્ય રીતે વધતા
			કોષોનો સમૂહ છે. અસામાન્ય કોષો
			વધતાં જ રહે છે અને એક ગશે
			બનાવે છે.
<u>નિશ્</u> ચેતનકર્તા	Anaesthetist	એનેસ્થેટીક	ડૉકટર જે તમને ઓપરેશન કરવા
			ઊંઘમાં મૂકે છે.
પ્રોસ્ટેટ	Prostate	પ્રોસ્ટેટ	પ્રોસ્ટેટ એ પુરુષના શરીરની
			અંદરની એક નાની ગ્રંથી છે. તે
			મૂત્રાશયની નજીક હોય છે.
રેડિયોથેરાપી	Radiotherapy	રેડિયોથેરાપી	કૅન્સરની સારવાર જેમાં કૅન્સરનાં
			કોષોનો નાશ કરવા માટે ઉચ્ય
			ઊર્જાના એક્સ-રે વાપરવામાં આવે
			છે.

રોબોટિક સર્જરી	Robotic surgery	રોબોટિક સર્જરી	જ્યારે મશીન સર્જરીમાં સાધનો પકડે છે. સર્જન મશીનને સંચાલિત કરે છે.
લસિકા ગાંઠ	Lymph node	લીમ્ફ નોડ	એ ગ્રંથી જે <u>લસિકા પ્રણાલીન</u> ોએક ભાગ છે.
લસિકા પ્રણાલી	Lymphatic system	લીમ્ફેટિક સિસ્ટમ	શરીરની અંદરની નળીઓ અને ગ્રંથીઓનું તંત્ર જે પ્રવાહી કાઢવામાં અને ચેપ સામે લડવામાં મદદ કરે છે. <u>લસિકા ગાંઠ</u> આમાંની એક ગ્રંથી છે.
સ્કેન	Scan	સ્કેન	આ તમારા શરીરની અંદરનું ચિત્ર છે.
સલાહકાર	Counsellor	કાઉન્સેલર	એક વ્યાવસાયિક જે લોકોને તેમની લાગણી અથવા વ્યક્તિગત સમસ્યાનો સામનો કરવામાં મદદ કરવા માટે તાલીમ પામેલા હોય છે.
સામાન્ય નિશ્ચેતનકર્તા	General anaesthetic	જનરલ એનેસ્થેટિક	જ્યારે તમને ઓપરેશન માટે ઊંધમાં મૂકવામાં આવે.
સૌમ્ય	Benign	બિનાઇન	શરીરમાં એક ગજ્ઞે જે કૅન્સરનો નથી અને શરીરમાં અન્ય ક્યાંય પ્રસરી શકતો નથી.

ગુજરાતી ભાષામાં વધુ માહિતી

અમારી પાસે ગુજરાતી ભાષામાં નીચેની બાબતો વિશે માહિતી ઉપલબ્ધ છે:

કૅન્સરના પ્રકારો

- સ્તન કૅન્સર
- મોટા આંતરડાનું કૅન્સર
- ફેફસાનું કૅન્સર
- પ્રોસ્ટેટ કૅન્સર

સારવારો

- કિમોથેરેપી
- રેડિયોથેરેપી
- સર્જરી

કૅન્સરનો સામનો કરવો

- જો તમને કૅન્સર હોવાનું નિદાન કરવામાં આવ્યુ હોય એક ત્વરિત માર્ગદર્શિકા
- ખોરાક સંબંધી સમસ્યાઓ અને કેન્સર
- જીવનનો અંત
- નાણાંકીય સહ્યય લાભો
- નાણાંકીય સહ્યય ખર્ચ માટે સહ્યય
- આરોગ્યપૂદ આહાર લેવો
- થાક લાગવો (થકાવટ) અને કૅન્સર
- કૅન્સરની સારવારની આડ અસરો
- પોતાની જાતની મદદ કરવા માટે તમે શું કરી શકો છો

આ માહિતી જોવા માટે macmillan.org.uk/translations પર જાઓ અમારી સાથે ગુજરાતીમાં વાત કરો

તમે મૅકમિલન (Macmillan) ને **0808 808 00 00** પર નિ:શુલ્ક ફોન કરી શકો છો અને દુભાષિયાની મદદ વડે ગુજરાતીમાં અમારી સાથે વાત કરી શકો છો. તમે તમારી ચિંતા અને તબીબી પ્રશ્નો વિશે અમારી સાથે વાત કરી શકો છો.જ્યારે તમે ફોન કરો ત્યારે ફક્ત અંગ્રેજીમાં 'ગુજરાતી' (કહો "ગુજરાતી").

અમે અઠવાડિયામાં 7 દિવસ, સવારે 8 વાગ્યા થી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી કાર્યરત છીએ.

સંદર્ભ અને આભાર

આ માહિતી મૅકમિલન કેન્સર સપોર્ટ (Macmillan Cancer Support) ની કેન્સર માહિતી વિકાસ ટીમ (Cancer Information Development team) દ્વારા લખવામાં અને સંપાદિત કરવામાં આવી છે. એક ભાષાંતર કંપની દ્વારા તેનું ગુજરાતી માં ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું છે. આ સમ્મિલિત માહિતી મેકમિલન પુસ્તિકા **સર્જરી** પર આધારિત છે. અમે તમને તેની નકલ મોકલી શકીએ છીએ, પરંતુ સંપૂર્ણ પુસ્તિકા તો ફક્ત અંગ્રેજીમાં જ ઉપલબ્ધ છે.

આ માહિતી ની સમીક્ષા સંબંધિત નિષ્ણાતો દ્વારા કરવામાં આવી છે અને અમારા મુખ્ય મેડિકલ સંપાદક, ડો. ટિમ આઈવેસન (Dr Tim Iveson), કન્સલ્ટન્ટ મેડિકલ ઓન્કોલોજિસ્ટ અને મૅકમિલન (Macmillan) ચીફ મેડિકલ સંપાદક દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યુ છે. કૅન્સરગ્રસ્ત લોકોનો પણ આભાર જેઓએ આ માહિતીની સમીક્ષા કરી છે.

અમારી તમામ માહિતી ઉપલબ્ધ શ્રેષ્ઠ પુરાવા પર આધારિત છે. અમારા દ્વારા ઉપયોગ કરાતાં સ્રોત વિશે વધુ માહિતી માટે, કૃપા કરીને cancerinformationteam@macmillan.org.uk પર અમારો સંપર્ક કરો

MAC12466 ભાષા

સાહિત્યની સમીક્ષા કરવામાં આવી:

જાન્યુઆરી 2020 આગામી આયોજિત સમીક્ષા: 2022

અમે જે માહિતી પૂરી પાડી રહ્યા છીએ એ ચોક્કસ છે તેની ખાતરી કરવા માટે અમે બનતા પ્રયત્ન કર્યા છે પરંતુ તે તબીબી સંશોધનની વર્તમાન પરિસ્થિતિને દર્શાવવા માટે ઉપયોગમાં ન લેવાવી જોઇએ, જે સતત બદલાતી રહે છે. જો તમે તમારા આરોગ્ય વિશે ચિંતિત હો, તો તમારે તમારા ડૉક્ટરનો સંપર્ક કરવો જોઇએ. મૅકમિલન (Macmillan) આ માહિતીમાં અથવા ત્રાહિત પક્ષની માહિતી જેમ કે અમે જે વેબસાઇટને લિંક કરીએ છીએ તે માહિતીની અચોકસાઈમાંથી પરિણમતી કોઈ પણ ખોટ અથવા નુકસાન માટે જવાબદારી સ્વીકારી શકતા નથી.

© મેકમિલન કેન્સર સપોર્ટ (Macmillan Cancer Support) 2020. ઇંગ્લેન્ડ અને વેલ્સ (261017), સ્કૉટલૅન્ડ (SC039907) અને આઇલ ઑફ મૅન (604) માં નોંધાયેલ યેરિટી સંસ્થા. નોંધાયેલી ઑફિસ 89 Albert Embankment,

London SE1 7UQ.

MAC12466_ભાષા

અમને આશા છે કે તમને આ માહિતી મદદરૂપ લાગી હશે. જો તમને કોઈ પ્રશ્નો હોય, તો અમે તમને તમારી ભાષામાં ટેલિફોન દ્વારા માહિતી અને સહાય આપી શકીએ છીએ. અમારી સેવાઓ નિ:શુલ્ક છે. અમને 0808 808 00 00 પર કૉલ કરો (અઠવાડિયાના 7 દિવસ, સવારે 8 વાગ્યાથી રાત્રે 8 વાગ્યા સુધી) અને તમારી પસંદગીની ભાષાની માંગણી અંગ્રેજીમાં કરો.

Surgery: Language

Surgery

This information is about surgery (having an operation).

Any words that are <u>underlined</u> are explained in the word list at the end. The word list also includes the pronunciation of the words in English.

Many people with cancer will have surgery as part of their treatment. It might not be the only treatment you need. Some people also need chemotherapy or radiotherapy. The doctors at the hospital will talk to you about your treatment. We also have information in [language] about these treatments.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need (say "xxxxx").

There is more cancer information in [language] at macmillan.org.uk/translations

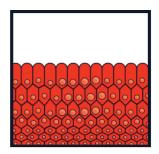
This information is about:

- What is cancer?
- Your surgeon
- Why do you need surgery?
- Can the surgery cure the cancer?
- What happens during surgery?
- Before your operation
- On the day of your operation
- After your operation
- Long-term effects
- Physical and emotional changes
- How Macmillan can help you
- Word list
- More information in [language]
- References and thanks

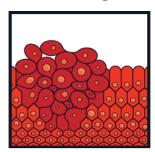
What is cancer?

Cancer starts in our body's <u>cells</u>. Cells are the tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body. Usually, these cells split to make new cells in a controlled way. This is how our bodies grow, heal and repair. Sometimes, this goes wrong and the cell becomes abnormal. The abnormal cell keeps splitting and making more and more abnormal cells. These cells form a lump called a tumour.

Normal cells

Cells forming a tumour

Not all lumps are cancer. A lump that is not cancer is called <u>benign</u>. It cannot spread to anywhere else in the body. A lump that is cancer is called <u>malignant</u>. It can grow into other areas of the body.

Cancer cells sometimes break away from the first cancer and travel through the blood or <u>lymphatic system</u> to other parts of the body. Cancer cells that spread and develop into a tumour somewhere else in the body are called a secondary cancer.

Your surgeon

The doctor who does your operation is called a surgeon. It is important to see the right surgeon for your type of cancer. For example, someone with breast cancer will see a breast surgeon. The surgeon usually works at a local hospital. You can ask the surgeon about their experience if you want to.

If you have a less common cancer, you may need to see a surgeon at a specialist cancer hospital. This may be further away from where you live.

Why do you need surgery?

There are different reasons people have surgery for cancer:

Diagnosis

The surgeon may remove a small piece of the cancer. This is called a biopsy. A biopsy can also be taken during certain types of scans. It helps doctors find out what type of cancer it is.

Staging

Staging is when doctors look at how big a cancer is and whether it has spread to any other parts of the body. Knowing the stage of the cancer can help doctors to plan your treatment. Staging usually involves having some scans. There are different types of scan. Your doctor or nurse will explain which one you might need and what to expect.

This is an example of someone having a CT scan:

If your surgeon cannot see the tumour on a scan, you may need other tests. These tests could involve looking inside the body using a special tool with a light and a camera on the end. This can be done in two ways:

- Sometimes the tool is passed through a small cut in the tummy (abdomen).
   This is known as keyhole surgery.
- Sometimes the tool is passed through a natural opening to your body. For example, they can pass the tool into your mouth, look down your throat and into your tummy area (abdomen).

Treatment

Surgery is used to try to remove the tumour and the area around it, which might contain cancer cells. Sometimes, surgery is used to remove cancer cells that have spread into another part of the body.

Sometimes other treatments, such as <u>chemotherapy</u> and <u>radiotherapy</u>, are given before surgery to make the tumour smaller. This may mean that less surgery is needed.

Before any treatment, a group of doctors and other health care professionals will meet to discuss your situation. This helps to make sure you are getting the best treatment. After the meeting, your cancer specialist or nurse will talk to you about your treatment options.

Reconstruction

Reconstruction means to have a new body part made. This may help the body work better. An example is making a new bladder if it has been removed. Reconstruction can also make someone look better. For example, having breast reconstruction after having a breast removed.

Controlling symptoms

Sometimes cancer cannot be completely removed. In this case, surgery can often still help to control symptoms and make someone feel better.

Sometimes surgery is not possible. This may be because the tumour is too difficult to remove, or because the cancer has spread to other parts of the body. If surgery is not possible, other treatments can help control the cancer.

Can the surgery cure the cancer?

Often the aim of surgery is to try to cure the cancer. But this may not always be possible. Sometimes cancer cells can spread to the area around the tumour or to another part of the body. Very small groups of cells cannot be seen by the surgeon and they don't always show up on scans.

If there is a risk that some cancer cells could be left behind, your doctor may suggest you have other treatments after surgery, such as <u>chemotherapy</u>. This can help to reduce the risk of cancer coming back in the future.

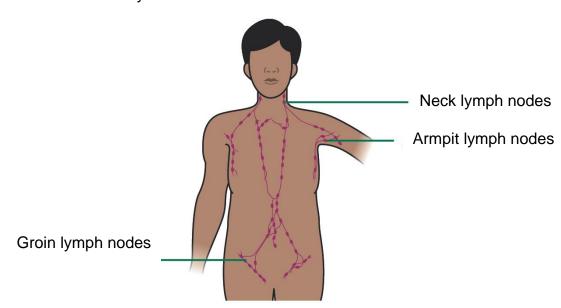
Sometimes a surgeon will find that they cannot remove the whole cancer. In this case, you may have other treatments.

What happens during surgery?

The surgeon will remove the tumour and an area of healthy tissue around it. A doctor will look at the tissue under a microscope. They will make sure the area around the tumour does not contain any cancer cells. This will mean it is less likely that any cancer cells have been left behind. This helps to reduce the risk of the cancer coming back.

Lymph nodes

<u>Lymph nodes</u> are part of the <u>lymphatic system</u>. This helps to fight infection and drain fluid from the body.

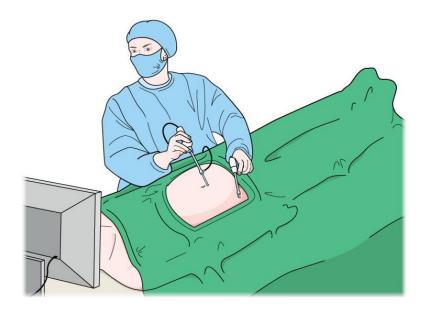
The surgeon may remove some lymph nodes close to the tumour. This is because cancer cells can spread to lymph nodes. If the lymph nodes contain cancer cells, this can increase the risk of the cancer coming back.

If the lymph nodes removed contain cancer cells, you may be referred to a doctor called an <u>oncologist</u>. They will talk to you about other treatments that could reduce this risk.

Keyhole surgery (laparoscopic)

In this type of surgery, small openings are made in the body instead of one large cut. The surgeon uses an instrument to remove the tumour through a small cut in the skin. Sometimes a machine holds the tools. The surgeon operates the machine. This is called robotic surgery.

Keyhole surgery leaves a smaller wound, so people recover more quickly. Sometimes people who are not well enough for a big operation may be able to have keyhole surgery. Keyhole surgery is as good as other types of surgery. It is done by surgeons with specialist training.

Before your surgery

The surgeon and a doctor called an <u>anaesthetist</u> will check that you are well enough to have the surgery.

You will usually have a hospital appointment before the operation to have some tests. This is called a pre-assessment clinic. A nurse will ask about your medical history and if you have any allergies. They will also check your blood pressure, pulse, height and weight. It is important to tell them about any medicines you are taking, including any herbal remedies or supplements.

Other tests may include:

- blood and urine tests
- pregnancy test
- chest x-ray
- test to check how well your heart is working.

The tests you have will depend on what type of operation you are having, and whether you have any other health problems.

If you cannot have a general anaesthetic, you may still be able to have surgery. You may be given a different type of anaesthetic that stops any feeling or pain in the area, but you will stay awake.

Most people feel worried about having surgery. Family and friends might also feel worried. Talking to your doctor or nurse about any worries you have can help.

It is important that you understand everything about your operation. You should be able to talk to your surgeon before your operation. When you speak to the surgeon, it is a good idea to take someone with you who speaks both [language] and English. Interpreters may be available at the hospital but try to ask for one in advance if you would like one.

You will need to sign a form to say that you agree to have the operation. This is called giving consent. Consent forms should be available in [language]. You cannot have an operation without one.

On the day of your operation

What happens on the day of your operation depends on which type of surgery you are having. The hospital will give you advice if you need to do anything to prepare for the operation.

You might be asked to:

- not eat or drink anything before your surgery
- remove any jewellery or metal objects
- remove any nail varnish or make-up
- wash on the morning of your operation.

The nurse may ask you to remove the body hair from the area before the operation. They will tell you what you need to do. Body hair is only shaved if it is needed. It is done using a disposable razor. The hair will grow back after the operation.

Having an operation can increase the risk of a blood clot. Special socks called compression stockings help to reduce this risk. You might need to wear a pair of these during and after your operation. Your nurse will measure your legs and help you put them on.

After your operation

Waking up after your operation can sometimes feel frightening, so it can help to know what to expect.

When you first wake, you will feel sleepy. A nurse will check your blood pressure. You might feel the blood pressure monitor tighten on your arm.

You may also have some tubes connected to your body. These could include:

- a drip of fluids into a vein until you can eat and drink normally this may be a few hours or a few days.
- a small tube into a vein to give you medicines for pain and sickness this is until you are able take tablets
- a tube where you had the operation, to drain away fluid into a small bottle this is usually removed after a few days
- a small tube called a catheter, to drain urine from your bladder into a bag this will be removed when you are able to move around.

Pain

It is normal to have some pain after surgery. This can usually be well controlled with pain medicine. If you have any pain, tell the nurse looking after you.

The pain will usually improve over time. If your medicines are not helping with your pain, tell your doctor. They can make changes to your medicine.

Feeling sick or being sick

If you feel sick after your operation, tell the nurse looking after you. They can give you medicines to help.

Moving around

You should be able to get out of bed soon after your operation. The nurses will help you. Moving around will help you recover more quickly and reduce the risk of problems.

Sometimes after a big operation you may have to stay in bed for a longer time. Breathing exercises and leg exercises can help reduce the risk of problems after surgery. Your nurse or a physiotherapist will teach you these exercises.

For a few days after your operation, you may need some help to wash and go to the toilet. Speak to your nurse if you would prefer to be helped by a nurse of the same sex.

Everyone recovers from an operation differently. You might feel tired for some time afterwards. Some people feel better quickly, while others can take much longer. This depends on the type of operation you have had.

Wound care

Your surgeon will close your wound with clips or stitches. These will be removed by a nurse at hospital or at home by a community or practice nurse.

Some surgeons use stitches that dissolve and don't need to be removed. These will disappear when the area heals.

You may have a dressing to cover your wound. The nurse will tell you how to look after your wound.

Scars

Your scar may feel itchy at first. It may be red if you have white skin, or darker if you have dark skin. In time, it will usually fade, although this might not always happen. It is important to tell your doctor straight away if your wound becomes hot, painful, bleeds or leaks fluid.

Long-term effects

Many people recover well from surgery, but some people have long-term problems. The doctors or nurses should talk to you about this before your operation, so you know what to expect. If you are worried about any of these, talk to your doctor or nurse. There are usually things that can help.

Fertility

Some operations can affect your fertility, such as having your womb removed. If you are worried about this, talk to your doctor or nurse before your treatment starts.

Lymphoedema

If your <u>lymph nodes</u> have been removed, you may get swelling called lymphoedema. The lymph nodes drain fluid out of the body. Removing them can cause fluid to build up. This can happen for example in an arm or leg near where the lymph nodes have been removed. It can also happen if you have had radiotherapy near lymph nodes. Contact your doctor if you notice any swelling. It is important to treat it quickly.

Nerve damage

Sometimes nerves can be damaged or removed during surgery. This can cause pain or numbness. This usually gets better, but for some people, it can be permanent. There are certain types of painkillers that can help. You can ask your surgeon about what to expect after your surgery.

If certain nerves are removed or damaged, it can affect how your body works. For example, some men are unable to get an erection after surgery for <u>prostate</u> cancer. Some women have bladder problems after surgery to remove their womb. It can be difficult to cope with these types of problems and many people find them difficult to talk about. But talking to your doctor or nurse can help. There may be things they can do to help.

Physical and emotional changes

Recovering after an operation can take some time. Many people find this frustrating. It is important to rest when you feel tired. Try to increase your strength gradually. When you feel able to, doing gentle exercise such as a short walk can help give you more energy. Some people can find it difficult to adjust to the different types of changes that surgery might bring.

Some operations change the way your body looks or the way your body works. These changes may cause you to feel upset. They could affect the way you feel about yourself. There is a lot of support available, so please talk to your nurse or doctor if you feel this way. They should be able to help you or arrange for you to see a <u>counsellor</u>. If you would like to talk, you could call the Macmillan Support Line and speak to one of our nurses.

How Macmillan can help you

Macmillan is here to help you and your family. You can get support from:

- The Macmillan Support Line (0808 808 00 00). We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can answer medical questions, give you information about financial support, or talk to you about your feelings. The phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm.
- The Macmillan website (macmillan.org.uk). Our site has lots of English information about cancer and living with cancer. There is more information in other languages at macmillan.org.uk/translations
- Information and support services. At an information and support service, you can talk to a cancer support specialist and get written information. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us. Your hospital might have a centre.
- Local support groups At a support group you can talk to other people affected by cancer. Find a group near you at macmillan.org.uk/supportgroups or call us.
- Macmillan Online Community You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community

Word list

Word (target language)	In English	How to say in English (transliteration of English word)	Meaning
	Anaesthetist		The doctor who puts you to sleep for an operation.
	Benign		A lump in the body that is not cancer and cannot spread to anywhere else in the body.
	Cells		The tiny building blocks that make up the organs and tissues of our body.
	Chemotherapy		A cancer treatment that uses drugs to kill cancer cells.
	Counsellor		A professional who is trained to help people cope with their emotions or personal problems.
	General anaesthetic		When you are put to sleep for an operation.
	Lymphatic system		A network of vessels and glands throughout the body that helps to drain fluid and fight infection. A lymph node is one of these glands.
	Lymph node		A gland that is part of the lymphatic system.
	Malignant		A lump in the body that is cancer and can spread around the body.
	Oncologist		A cancer doctor who is an expert in <u>chemotherapy</u> and <u>radiotherapy</u> .
	Prostate		The prostate is a small gland inside a man's body. It is near the bladder.

Physiotherapist	A professional who helps someone use movement or exercise to recover from illness or injury.
Radiotherapy	A cancer treatment that uses high-energy x-rays to kill cancer cells.
Robotic surgery	When a machine holds the tools in surgery. A surgeon operates the machine.
Scan	This is a picture taken of the inside of your body.
Tumour	A tumour is a group of cells that are growing in an abnormal way. The abnormal cells keep multiplying and form a lump.

More information in [language]

We have information in [language] about these topics:

Types of cancer	Coping with cancer	
Breast cancer	If you are diagnosed with cancer – a quick guide	
Large bowel cancer	Eating problems and cancer Extra Circumstance The control of the control o	
Lung cancer	End of life	
Prostate cancer	Financial support – benefits	
Treatments	Financial support – help with costs	
	Healthy eating	
Chemotherapy	Tiredness (fatigue) and cancer	
 Radiotherapy 	Side effects of cancer treatment	
Surgery	What you can do to help yourself	

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

Speak to us in [language]

You can call Macmillan free on **0808 808 00 00** and speak to us in [language] through an interpreter. You can talk to us about your worries and medical questions. Just say [language] in English when you call (say "xxxxx").

We are open 7 days a week, 8am to 8pm.

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into [language] by a translation company.

The information included is based on the Macmillan booklet **Surgery**. We can send you a copy, but the full booklet is only available in English.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by our Chief Medical Editor, Dr Tim Iveson, Consultant Medical Oncologist and Macmillan Chief Medical Editor.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC12466_Language

Content reviewed: January 2020

Next planned review: 2022

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2020. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.

MAC12466_Language